

Vědecký výbor veterinární

Klasifikace:	Draft		<i>Pro vnitřní potřebu VVV</i>
	Oponovaný draft		<i>Pro vnitřní potřebu VVV</i>
	Finální dokument	X	<i>Pro oficiální použití</i>
	Deklasifikovaný dokument		<i>Pro veřejné použití</i>

Název dokumentu:

Zpráva o činnosti Vědeckého výboru veterinárního v roce 2014

Poznámka:

Předkládá: RNDr. Miroslav Machala, CSc., předseda Vědeckého výboru veterinárního

Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 32, Brno
tel +420 533 331 111, fax 541 211 229, URL: <http://www.vri.cz>

Vědecký výbor veterinární (Výbor) byl ustanoven při Výzkumném ústavu veterinárního lékařství, v.v.i. v souladu s usnesením vlády č. 1320/2001 ke „Strategii zajištění bezpečnosti (nezávadnosti) potravin v ČR“ v červenci 2002. Činnost v roce 2014 byla prováděna na základě Smlouvy o dílo č. 69/2014-1240.

Činnost Výboru pokračovala v roce 2014 podle schváleného plánu činnosti. Odborná činnost členů Výboru i externích odborníků, kteří byli přizváni k plnění úkolů byla soustředěna na zpracování a projednání studií a stanovisek zaměřených do oblastí úzce spojených s problematikou zdraví zvířat, pohody zvířat, zoonóz, hygieny provozu, nezávadnosti živočišných produktů a krmiv.

Výbor pracoval v roce 2014 ve složení:

RNDr. Miroslav Machala, CSc., předseda Výboru z Výzkumného ústavu veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 00 Brno,

MVDr. Pavel Alexa, CSc., z Výzkumného ústavu veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 32 Brno,

MVDr. Ivan Pšikal, CSc. z firmy Dyntec s.r.o. Pražská 328, 411 55 Terezín,

prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc., prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., prof. MVDr. Lenka Vorlová, PhD.,

MVDr. Věra Billová z Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, Hudcova 56a, 621 00 Brno,

MVDr. Josef Brychta, Ph.D. ze Státního veterinárního ústavu Jihlava, Rantířovská 93, 586 05 Jihlava,

MVDr. Václav Jordán ze Společnosti Agris, spol. s.r.o. Medlov, Medlov 175, 664 66 Němčičky u Židlochovic,

MVDr. R. Belza, ze Státní veterinární správy ČR, Slezská 7, 120 56 Praha 2.

Tajemnicí Výboru byla i v roce 2014 MVDr. Eva Renčová, Ph.D. z Výzkumného ústavu veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 00 Brno.

V roce 2014 se uskutečnila dvě řádná zasedání Výboru z důvodu pozdního uzavření smlouvy o činnosti č. 69/2014-1240 (21. 10. 2014), a to XLV. zasedání 5. 11. 2014 a XLVI. zasedání 12. 12. 2014, kde byly projednány a obhájeny 4 řešené studie, které byly schválené na předchozím zasedání Výboru. Studie byly vypracovány a obhájeny v rekordním čase. Účast

členů na jednáních byla taková, že Výbor byl vždy usnášeníschopný. Všichni členové Výboru, kteří se nemohli zúčastnit jednání, se vždy předem řádně omluvili.

Zápisy ze zasedání byly zasílány Odboru bezpečnosti potravin MZe ČR, Ing. Petru Benešovi a Mgr. Karolíně Mikanové.

Kromě pravidelných zasedání se aktuální problémy řešily prostřednictvím elektronické pošty a osobně.

1. Odborná činnost výboru

Odborná činnost Výboru byla v roce 2014 zaměřena zejména na zpracování a projednání čtyř studií v problematice úzce spojené s bezpečností potravin a krmiv.

1.1. Odborné studie

1.1.1. Název studie: Virus porcinní epidemické diarrhey a jeho možný vliv na produkci a kvalitu potravin živočišného původu

Garanti: MVDr. Adéla Šperlová, Prof. MVDr. Dagmar Zendulková, CSc., prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc., VFU Brno

Tato práce pojednává o porcinní epidemické diarrei (PED), onemocnění vyvolaném virem PED (PEDV) z r. Alphacoronavirus čel. *Coronaviridae*. Jsou zde shrnuty současné poznatky o viru, jeho historickém i aktuálním rozšíření, možných způsobech přenosu, patogenezi virové infekce, klinické manifestaci onemocnění a jeho patoanatomickém nálezu. Zpráva dále popisuje možnosti laboratorní diagnostiky, preventivních a imunoprofylaktických opatření a pojednává o dopadech virové infekce na produkci a kvalitu vepřového masa. Infekce člověka PEDV nebyly dosud zaznamenány a ani živočišné produkty prasečího původu pro člověka nepředstavují riziko. Nicméně infekce vysoce virulentními kmeny viru může negativně ovlivnit dostupnost a cenu vepřového masa a z něj vyráběných produktů a způsobit chovatelům prasat značné přímé i nepřímé ekonomické ztráty.

Stanovisko zpracoval: dr. Beňka

1.1.2. Použití antibiotik u zvířat s dopadem na zdraví lidí a zvířat – pilotní projekt na sledování spotřeb antimikrobik v chovech prasat

Garanti: MVDr. Věra Billová, Prof. MVDr. Alfred Hera, CSc.

Cílem studie je poukázat na možná rizika spojená s použitím antimikrobiálních látek u potravinových zvířat pro lidské zdraví. Chtěli bychom prezentovat dosavadní výsledky odborné skupiny AMEG pracující v rámci Evropské lékové agentury (EMA), která byla pověřena Evropskou Komisí, aby zpracovala stanovisko k možnému dopadu používání používání antimikrobik u zvířat pro zdraví lidí.

Studie dále předkládá systém sledování spotřeb VLP s antimikrobiky v oblasti veterinární medicíny a poukazuje na ne zcela jednoduchou interpretaci výsledků tohoto monitoringu.

Představen je také pilotní testovací projekt ESVAC, který se týká právě sledování spotřeb jednotlivých antimikrobiálních látek v chovech hospodářských zvířat (jako první cílový druh bylo zvoleno prase) a dosavadní výsledky tohoto projektu za Českou republiku.

Stanovisko zpracoval: prof. Buš

1.1.3. Stanovení koňského masa metodou LC- MS/MS.

Garanti: MVDr. Eva Renčová, Ph.D., Mgr. Pavel Krčmář, Ph.D., Mgr. Zuzana Sekelová,
Mgr. Ondřej Polanský

Byla vypracována metoda LC-MS/MS pro stanovení druhově specifických proteinů pro stanovení koňského, vepřového a hovězího v syrovém a modelově tepelně opracovaném mase, a ve směsi těchto druhů masa. Metodu je však nutné ještě ověřit na větším počtu vzorků, a pomocí externího standardu určit limit detekce pro stanovení koňského masa. Předpokládáme, že vypracovaná LC-MS/MS metoda bude vzhledem k větší odolnosti proteinů vůči tepelnému poškození a dalším technologickým vlivům při výrobě potravin, vhodnější pro kvantitativní stanovení koňského masa než real-time PCR metoda.

Stanovisko zpracovala: Ing. Schulzová

1.1.4. Význam a výskyt ESBL produkujících bakterií *Escherichia coli* v potravinách v tržní síti České republiky

Garanti: Mgr. Alena Skočková, doc. MVDr. Renata Karpíšková, Ph.D.

Cílem této studie bylo zjistit aktuální prevalenci rezistence k β -laktamovým antibiotikům u bakterií *E. coli* izolovaných z potravin se zaměřením na výskyt kmenů produkujících širokospektré β -laktamázy. V letech 2011-2013 byly v tržní síti České republiky odebírány vzorky syrové zeleniny (n = 91) a syrového masa (drůbeží, vepřové, hovězí, zvěřina) (n = 322), a na farmách a z mléčných automatů byly odebírány vzorky syrového mléka (n = 410). Rezistence k β -laktamovým antibiotikům byla testována fenotypově pomocí diskové difúzní metody a metoda PCR byla použita k detekci vybraných genů rezistence – *bla*_{TEM}, *bla*_{SHV}, *bla*_{CTX-M}. Produkce ESBL byla u suspektních izolátů potvrzena double disk synergy testem. Z izolátů získaných ze syrového kravského mléka byla prokázána produkce širokospektrých β -laktamáz u 2 izolátů, u kterých byla detekována přítomnost genů *bla*_{CTX-M}. U vzorků syrového masa se výskyt rezistentních izolátů výrazně lišil v závislosti na druhu zvířete, ze kterého maso pocházelo. Nejvýznamnějším rezervoárem rezistentních *E. coli* bylo maso drůbeží, kde bylo 55,2 % *E. coli* rezistentních k β -laktamovým antibiotikům. Produkce širokospektrých β -laktamáz byla prokázána pouze u jednoho izolátu z drůbežího masa, u kterého byl detekován gen *bla*_{CTX-M}. U žádného z izolátů ze zeleniny nebyla zjištěna produkce širokospektrých β -laktamáz. Z výsledků naší studie tedy vyplývá, že *E. coli* s produkcí širokospektrých β -laktamáz se v potravinách vyskytují sporadicky a v současné době nepředstavují závažné riziko. Přesto by tato problematika neměla být podceňována a výskyt ESBL-produkujících bakterií v potravinách by měl být pravidelně monitorován.

Stanovisko zpracoval: dr. Alexa

2. Náklady na činnost

Režie ústavu	48 509 Kč
Mzdy, odměny členům a OON	112 000 Kč.
Náklady na studie	180 000 Kč
Ostatní náklady	7 391 Kč

Cestovné	24 000 Kč
Celkem náklady bez DPH	371 900 Kč.
DPH	78 100 Kč
Náklady celkem s DPH	450 000 Kč

Byly vyčerpány osobní náklady ve výši 112 000,-Kč dle schváleného rozpočtu (účast členů na zasedáních, odměny garantům a autorům studií za vypracování studií, odměny oponentům, odměna předsedovi VVV, mzda tajemníka, odměna účetní, údržba www stránek)

Byly realizovány zasedání Výboru ve dnech 5.11. a 12. 12. 2014 (celkem dvě zasedání)

Byly čerpány materiálové náklady na studie na základě uzavřených smluv s institucemi externích řešitelů (vypracovány celkem 4 studie)

Byly vypracovány 4 oponentské posudky ke studiím.

Byly čerpány náklady na cestovné (EFSA, Koordinační skupina)

Byly čerpány náklady na zasedání VVV (občersvení)

Byly čerpány ostatní přímé náklady (kancelářské potřeby, prezentér, webhosting a doména)

Náklady na režii ústavu (energie – stálá kancelář VVV + zasedací místnosti, pronájmy, kancelářský materiál, mzdy režijních pracovníků)

Celkové náklady dosáhly částky 371 900,-Kč

Zprávu předkládá:

RNDr. Miroslav Machala, CSc.
předseda Vědeckého výboru veterinárního

Brno, 15. 1. 2015

